

A közös pártvezetőségek helye, szerepe

Megyeinkben évek óta dolgoznak olyan üzemi, intézményi és területi pártvezetőségek, amelyek nem alapszervezetek és nem is pártbizottságok, hanem az alapszervezetek és a pártbizottságok közti iktatott ügyvezető közös pártvezetőségek. A pártmunka gyakorlatának tényleges szükséglete hívta őket életre. Ezek a pártvezetőségek ma a párt egész szervezetének szervező és hasznos tartozékai.

Régebből ismerjük a borsodi nagyüzemek gyárüzemi pártvezetőségeinek munkáját és problémáit. Alapvető feladataikat kétségtelenül jól ellájták. Leggyakoribb problémák itt egyes pártvezetőségeknek a bizonyos „határközi villongások”, és néha az alapszervezetek hatáskörének „kicsajátítása”, a pártdemokrácia (gyakran formális) megsértése.

Munkaterv szerint

Nemrég a szerencsi járásban lévő Abaújszántó közös pártvezetőségének munkáját ismerkedtünk. Burján József és Parádi József elvtársaktól, a közös pártvezetőség titkáraitól és helyetteseitől a következőket tudhattuk meg.

Az 1962-ben alakult, és tavaly decemberben újjáavasztott, kilenc tagú pártvezetőség hat különböző jellegű pártalapszervezet politikai munkáját irányítja; egybenhangolja a tsz, a földművelőszövetkezet, a MÁV, a rendőrség, a TEFU és a községi pártalapszervezetek munkáját. A község vezetésében gyakorlatilag a községi tanácsnak is a közös pártvezetőség a „partnere”.

A közös vezetőség itt, mint a legtöbb helyen, fél éves munkaterv alapján dolgozik. Havonta ülésezik. Napirendjén leggyakrabban a hatáskörükbe tartozó pártalapszervezet munkáját, vagy a község egész lakosságát érintő kérdések szerepelnek, de előfordul az is, hogy egy-egy pártszervezet „égető” kérdéseit tűzik napirendre. Az utóbbi esetben, mint tanácsadó politikai segítséget nyújtó testület, végzi munkáját. Probléma, hogy milyen kérdésekben hozhatnak határozatot, mivel a Szervezeti Szabályzat szerint az alapszervezet közvetlen felettes szerve nem a közös vezetőség, hanem a járási pártbizottság.

Érdekes módon, a községi tömegszervezetek pártirányítását már nem a közös vezetőség, hanem önállóan, teljes jogkörrel, a községi alapszervezet közvetlenül végzi. Egyfajta „munkamegosztás” is megfigyelhető a közös pártvezetőség és a községi alapszervezet között. A KISZ pártirányítása külön is problémát okoz, mivel szervezésük nincs „szinkronban” a pártszervezetekkel. Hat pártalapszervezet és négy KISZ-alapszervezet van ez idő szerint Szántón.

Egységes „irányelv”

Legutóbb alkalmunk nyílt tájékozódni a sátoraljaújhelyi járás közös pártvezetőségeinek munkájáról is. Molnár András elvtárostól, a járási pártbizottság titkáraitól megtudtuk, hogy területükön is több közös pártvezetőség dolgozik. Újjáavasztásuk során a járási pártbizottság egységes „irányelvet” dolgozott ki. Ennek alapján a közös pártvezetőségek felelősek a pártbizottságnak egyrészt azért, hogy az alapszervezetek mindenütt a Szervezeti Szabályzat szel-

lemében és pártunk politikájának megfelelően munkálkodjanak; másrészt rájuk hárul a község (állami gazdaság, stb.) politikai életének irányítása, a párt, az állami- és tömegszervezetek munkájának összehangolása. A járási pártbizottság „irányelvei” részletesen vázolják a közös vezetőségek konkrét feladatait. Ebből kiderül, hogy a közös pártvezetőségek bizonyos „strukturális” szerepet is betöltenek a járási pártbizottság és az alapszervezetek között. Természetesen „oda-vissza” alapon. Figyelmet érdemel ebben a pártalapszervezeteknek nyújtott sokrétű, konkrét, helyszíni segítség is.

A járás közös pártvezetőségeinek minden, a hatáskörükbe tartozó alapszervezeti titkár tagja. Ennek megfelelően általában 5–11 tagúak a közös pártvezetőségek, amelyeknek tagjait összevont taggyűléseken, közvetlenül és titkosan választják.

Néhol még bizonytalankodnak

A legtöbb helyen az élet, a pártmunka gyakorlatának követelményei már kialakították a közös pártvezetőségek helyét, szerepét és hatáskörét, és általában jól meg is felelnek feladataiknak. Néhol azonban még tapasztalunk bizonytalankodást, sőt, tértelenséget is. Néhány közös vezetőség jóformán semmit sem csinált a megválasztása óta. Ebben persze az illetékes járási bizottság is „ludask”. Természetesen van sok jó példa is. A sátoraljaújhelyi járásban, és a nagyüzemek többségében, ahol tördönnek a közös vezetőségek munkájával.

Minden esetben, Borsodban érezzük annak hiányát, hogy pártunk Szervezeti Szabályzata nem határozza meg világosan az alapszervezetek és a pártbizottságok között lévő, gyakorlatilag általában eredményesen dolgozó, úgynevezett közös pártvezetőségek szerepét. Addig is, amíg e hiányosság pótlására sor kerülhet, a rendelkezésre álló tapasztalatok felhasználásával érdemes lenne (megyei, esetleg országos szinten is) valamiféle egységes irányelvet kidolgozni a közös pártvezetőségek részére, és szabályozni ebben az alapszervezetekhez és a pártbizottságokhoz fűződő viszonyukat is.

Csepányi Lajos

Húszezer fa Vizsolyban

Kevés helyen fordítanak olyan nagy gondot a fásításra, mint Vizsolyban. Szinte minden talpalatnyi helyet kihasználnak, és ahol erre csak egy kis lehetőség is kínálkozik, máris szaporítják a cseméték számát. Az eddig elültetett nyárfák, tuják, díszbokrok száma megközelíti a 20 ezer darabot. A láposabb helyekre kosárfonásra alkalmas fűzet ültetnek, és már ültettek régebben is.

A fásítás nagy részét, a cseméték gondozását, ápolását egy idősebb asszony, özvegy Pleszko Jánosné tsz-tag vállalta magára. Pleszkoné különösen a mintalegelő ápolására, rendbentartására, az itt elhelyezett fák gondozására ügyel nagy szeretettel, de ő fásította nemrég a Rákóczi utcát is. Munkájáról a községi tanácsban igen nagy elismeréssel szólnak.

A Béke barlang a gyógyítás szolgálatában

A földtani szakemberek előtt sokáig rejtélynek számított a barlangok oldalfalából kinövő, úgynevezett heliktitek, vagyis a görbe cseppkövek keletkezése és növekedése. Ennek tisztázására több éves tudományos vizsgálatokat végeztek az aggteleki karsztvidék barlangjainak cseppkőes termében. A kutatások érdekes és izgalmas eredményt hoztak. Megállapították, hogy az oldalfalakon lévő görbe cseppkőképződményeket a barlang páradús levegője alakítja ki. A pára abból adódik, hogy a barlangtermekbe leszivárgó felszíni víz lecsöpöngenésekor szétporlad. Az így keletkező, szennel nem látható apró vízgömbök megtöltik a levegőt. Ezek a vízgömbök, amelyek mészkőszemcséket tartalmaznak, a légáramlástól az oldalfalnak ütdönnek és évszázadok, illetve évezredek során ezekből alakulnak ki a görbe cseppkő kinövések. A tudományos kutatók nemcsak a heliktitek nevezett cseppkövek keletkezésének és növekedésének titkát fedték fel, hanem kimutatták azt is, hogy az olyan barlangok levegője, amelyben a görbe cseppkő nagy számban fordul elő, gyógyító hatású. Ezeknek a termeknek levegőjében

ugyanis nagy mennyiségű kalcium található, amely gyógyítja a légzőszervi betegségeket. A magas kalcium tartalmú, pormentes levegő megtalálható az aggteleki karsztvidék mind a két barlangrendszerében. Ezek közül a Béke barlangban, amelynek terméihez vízszintes bejárat építettek, az idén megkezdtek a borsodi szénmedence tudósaiban és légzőszervi megbetegedésben szenvedő dolgozóinak rendszeres gyógykezelését.

Elkészült a gönci gimnázium alapozása

Hamarosan bővítik azt az iskolát, amelyben jelenleg a gönci gimnázium diákjai tanulnak. A gimnázium négy új tantermet kap, melynek építéséből a község lakói társadalmi munkával is kivesszük részüket. Az alapozást nemrégiben befejezték, és előreláthatólag május végén hozzáfognak az építéshez. A négy tantermet szeptemberben át akarják adni rendeltetésének.

Nagyszabású dalostalálkozó a megyében

Százak énekeltek Erdőbényén és Edelényben

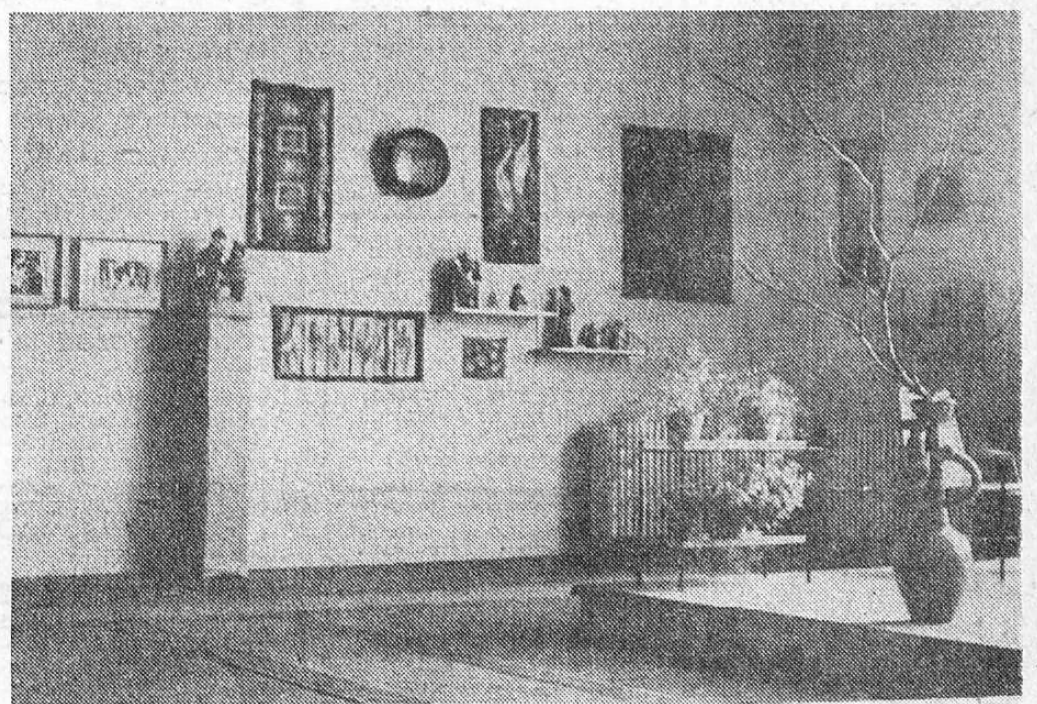
Vasárnap, május 16-án megyénkben két nagyszabású dalostalálkozót rendeztek. Az egyik találkozó résztvevőit Erdőbénye, a másikat Edelény látta vendégül.

Erdőbényére körülbelül ötszáz ember érkezett: a megye legjobb kórusai, hozzátartozók, családtagok. Eljött az ünnepségre a Sárospataki „Bodrog táncgyűttes”, valamint a Sátoraljaújhelyi Dohánygyár fúvószenekara is. A találkozó a délelőtti színes felvonulással kezdődött, melynek során a kórusok a művelődési otthon elé vonultak, ahol felszalagolták a zászlókat. Ezután a művelődési otthonban megkezdődött a kórusok jól sikerült hangversenye. A rendezőszervek — a MESZÖV, a Borsod megyei Tanács művelődési osztálya, az erdőbényei kórus — oldottabb, könnyebb műsorról is gondoskodtak: délután a sportpályán majálisot tartottak, ahol a kórusok tagjai, a dalosok hozzátartozói jó hangulatban töltötték az időt.

Edelényben a járási tanács művelődési osztálya és a járási művelődési otthon rendezett sikeres dalostalálkozót, melyen a járás általános iskoláinak legjobb kórusai vettek részt. Az érdeklődésre jellemző, hogy több mint 800 gyerek lépett a közönség elé. Különösen nagy sikert aratott az edelényi egyes, kettős általános iskola, Boldva, Izsófalva, Rudabánya, Szendrő kórusa, valamint a rudabányai zeneiskola vonós zenekara, amely szintén résztvett a találkozóon.

Az ünnepség szervezői, a kórusok vezetői a siker láttán úgy határoztak, hogy ezután minden évben megrendezik a találkozót.

Képzőművészeti kiállítás Mezőkövesden

Mezőkövesden a járási művelődési házban első ízben rendezték meg a helyi képzőművészek kiállítását. Tizenkét Mezőkövesden élő, vagy onnan elszármazott képző- és iparművésznek mintegy 60 alkotása szerepel a tárlaton. A kiállítók között több a fiatal, akik művészi pályafutásukat a felszabadulás után kezdték a művelődési ház immár 15 éves képzőművészeti szakkollegiájában. A tárlatot a jövőben

minden évben azonos időpontban megrendezik. Eddig közel háromezren tekintették meg a kiállított műveket. Képzőművészeti kiállítás egyik részlete látható.

Szocialista üzemszervezés

1.) Módszer és szervezet

Néhány nappal ezelőtt hírt adtunk róla, hogy a Magyar Szocialista Munkáspárt Borsod megyei Bizottsága ipari és közlekedési osztálya, valamint az Északmagyarországi tömegszervezet közös rendezésében ankétot tartottunk megyénk nagyüzemi és vállalati vezetőinek részvételével. A tanácskozáson, amelyen részt vett Bérczi Béla elvtárs, az MSZMP Borsod megyei Bizottságának ipari és közlekedési osztályvezetője, vitaindító előadást dr. Énekes Sándor elvtárs, a Lenin Kohászati Művek vezérigazgatója tartott. A szocialista iparvállalatok gazdaságvezetése és az LKM vállalati vezetési rendszere immár Ezzel követően az előadással kapcsolatos véleményüket.

Csupa ismerős arcok! Nemcsak azért, mert a borsodi üzemeket járunk gyakran találkozzunk, hanem azért is, mert a mostani ankét résztvevői egy esztendővel ezelőtt minden hónapban összejöhettek, hogy megvitassanak néhány időszerű vezetéselméleti és módszertani kérdést. Jelen ankétunk talán annyiban tért el a korábbi „sorozattól”, hogy ezúttal előszörban nem elméleti, hanem konkrét, gyakorlati kérdések — méghozzá megyénk legnagyobb ipari üzemének tapasztalatai tükrében — ké-

pezik a megbeszélés, a vita tárgyát.

Módszerek és szervezeti formák körül „csaptak össze” a nézetek a felszólalások során, miközben kikerekedett egy általános kép: a Lenin Kohászati Művekben meghonosított vezetési stílus jónak bizonyul, megállta a gyakorlati erőpróbat. A résztvevőkben kialakult az a vélemény, hogy nagyon időszerű — éppen a VIII. pártkongresszus jogos igényei alapján — ha a gazdaságvezetés színvonalát megfigyel a gazdaságpolitikai igényeknek. Ezért van az, mint erre vitaindító előadásában is utalt dr. Énekes Sándor elvtárs, hogy a gyakorlati szakemberek rendszeresen meg akarják vitatni azt az összefüggést, amely a vállalati vezetés és az adott fejlődési szakasz, jelen esetben a második ötéves terv konkrét követelményei között fennáll. Ehhez azonban előjáróban tisztázni kell a feltételeket, amelyek mellett a vállalatok igazgatási rendszere megfelelő lehet a megnövekedett igényeknek, a sokrétű követelményeknek.

A vitaindító előadásból, később pedig Monos János, Harmos Károly és Gácsi Miklós felszólalásaiból egyértelműen kiderült, hogy a közgazdasági irodalom már sok elemét feldolgozta a hatékony gaz-

daságvezetésnek. Ilyen volt többek között az irányítási rendszer két tényezőjének, a módszer és a szervezet közteli összhangjának követelménye. Köztudott, hogy az egyetemeken ipargazdasági tanácskönyvei a gazdaságvezetés alapjait hangszólalták: a vezetésnek a gazdaságpolitikai célokat kell szolgálnia.

VII. pártkongresszuson is szó volt a gazdaságirányítás rendszerének két tényezőjéről: a vezetési módszerekről és a szervezeti formákról. Utólag visszatérve könnyű megállapítani, hogy az 1956. után kialakított vezetési módszereink lényegében kiállták a gazdasági konszolidáció próbáját, viszont a vezetés szervezeti formái nem alkalmazkodtak megfelelően az új módszerekhez. Esetenként sok felesleges szervezeti lépcső gátolta, hogy a vezetés közvetlenebb formában kapcsolódjék a termeléshez. Így azután a kongresszus népgazdasági fontosságú feladatát jelölte meg a gazdasági irányítási rendszer továbbfejlesztését. Harcha hívott az irányítási módszerek bürokratikus kinövéséi ellen, és külön kiemelte az irányítási szervezeti formák javítását. Három évvel később, a nyolcadik kongresszus egyértelműen meghatározta: emelni kell

a gazdaságvezetés színvonalát!

Dr. Énekes Sándor elvtárs ezzel kapcsolatban azt mondta: a szocialista iparvállalat gazdasági irányítási rendszerét mindenekelőtt az határozza meg, hogy milyen konkrét gazdaságpolitikai követelmények merülnek fel az adott fejlődési szakaszban. Mindig a követelményeknek megfelelő módszerekkel összhangban kell felépíteni az irányítási szervezeti formát. Ahhoz azonban, hogy a gazdasági vezetés akárcsak egyetlen üzemszervezésben megfeleljen a káik igazoltak, mint a durva hengerdei rekonstrukció, ezt követően az egyenletes termelés, az ütemes kiszállítás megvalósulása, valamint a múlt évi tervek teljesítése.

előforduló ingadozásokat a dolgozók kezdeményezéseivel leküzdje, segítők bírálatával előbbre vigye az ügyet.

A kohászati üzem vezetősége e tényezők tükrében vizsgálta felül a vállalatvezetés rendszerét. A pártbizottság segítségével megalapozta azokat a feltételeket, amelyek elengedhetetlenül szükségessé váltak ahhoz, hogy a megnövekedett követelményekhez felzárkózhassanak. A vállalatvezetés új rendszerét olyan sikeres munkahengerdei rekonstrukció, ezt követően az egyenletes termelés, az ütemes kiszállítás megvalósulása, valamint a múlt évi tervek teljesítése.

E vezetési gyakorlat közben megértették a dolgozók teendőiket, világosan látták a közös célt, maguk is részt vállaltak a vezetés gondjaiban. Ebből a jelenségből az az általános következtetés, hogy szocialista vezetőknek azon túl, hogy megfelelő szakmai, politikai szervező, vezető képességgel rendelkeznek, valamint ügyesen kihasználja szakterületének tudományos eredményeit, értenie kell ahhoz is, hogy a dolgozókat rendszeresen bevonja a gazdasági egy-egy vezetésébe. Hiszen ezáltal sok-sok kezdeményező, alkotó erőt lehet felszabadítani — a közönség javára.

Onodvári Miklós
Paulovits Ágoston
(Folytatás)